

Schubertiada Vilabertran

Andrè Schuen, baríton
Daniel Heide, piano

Divendres 23 d'agost de 2024
20:30 h

JOHANNES BRAHMS (1833 — 1897)

17' **Vier ernste Gesänge** (1897)

Denn es gehet dem Menschen wie
dem Vieh

Ich wandte mich, und sahe an

O Tod, wie bitter bist du

Wenn ich mit Menschen- und mit
Engelszungen redete

GUSTAV MAHLER (1860 — 1911)

18' **Des Knaben Wunderhorn** (selecció)

Revelge (1899)

Wo die schönen Trompeten blasen (1893)

Lied des Verfolgten im Turm (1898)*

—— PAUSA ——

GUSTAV MAHLER

19' **Des Knaben Wunderhorn** (selecció)

Der Schildwache Nachtlied (1892)

Rheinlegendchen (1893)

Zu Straßburg auf der Schanz (1880)

Urlicht (1893)

20' **JOHANNES BRAHMS**

Geheimnis, op. 71/3 (1877)

Verzagen, op. 72/4 (1877)

Auf dem Kirchhofe, op. 105/4 (1888)

Lerchengesang, op. 70/2 (1877)

Wie bist du meine Königin, op. 32/9 (1864)

Mondenschein, op. 85/2 (1878)

Entführung, op. 97/3 (1885)*

*Primera audició a la Schubertiada.

Fes-te Amic de la Schubertiada

El teu suport és essencial

El suport als músics joves és part essencial de la Schubertiada i l'Associació Franz Schubert. Aquest compromís pren ara forma amb el programa "Lied the Future", un pla de beques únic en l'àmbit europeu amb un doble vessant pedagògic i d'acompanyament en la inserció en el circuit professional.

Amb el teu suport podem fer créixer aquest nou projecte i la Schubertiada. Consulta en aquest enllaç les modalitats de mecenatge i els avantatges i fes el pas!

www.schubertiada.cat/participa

Associació
Franz Schubert

LIED THE FUTURE

B Sabadell
Fundació

Passar el testimoni

Meritxell Tena

Divulgadora musical

Mirant les fotografies del Brahms de mitjana edat, amb la seva poblada barba grisa i la seva mirada severa, se'ns fa difícil imaginar que estem davant la mateixa persona que, quan tenia poc més de vint anys, havia quedat fascinat pel talent i el magnetisme de la parella Robert i Clara Schumann. L'admiració professional havia desembocat en una relació d'afecte mutu que fins i tot havia dut el jove a traslladar-se a la casa del matrimoni i implicar-se en la vida quotidiana de la família. De quina manera el vincle entre Brahms i Clara havia evolucionat fins a alguna cosa semblant a l'amor i com va ser de platònic és un enigma que probablement només podrien resoldre els implicats, però les cartes entre tots dos i el fet que ell estigués al costat d'ella durant més de quaranta anys compartint el dolor per la mort prematura de Schumann donen fe de la profunditat de la seva relació.

El 1896 **Johannes Brahms** ja no era el precoç talent que havia impressionat els Schumann sinó un compositor consagrat que pràcticament havia abandonat la professió i es mantenia ferm en la seva posició lleugerament arcaïtzant d'admiració als mestres antics, d'amor pel formalisme i de rebuig als nous aires que preconitzaven Wagner i els seus seguidors (i que amenaçaven de convertir-se en l'huracà que escombraria el seu món). Tanmateix, en el Brahms madur encara habitava la passió per Clara, ara convertida en una vídua de setanta-set anys. L'escriptura dels enigmàtics *Vier ernste Gesänge* va coincidir amb l'ictus que s'enduria la cèlebre pianista i compositora. De fet, Brahms els va acabar el que seria el darrer aniversari del seu gran amor. Molt escaientment, tornava als temes que ja havia tocat al *Deutsches Requiem*, la mort i, alhora, la celebració de la vida. El sobri luterà, a qui molts veien com un representant *démodé* d'una època passada, s'inspirava en textos bíblics amb una intenció interessant: mentre els tres primers estan extrets de l'Antic Testament i parlen de la transitorietat de la vida, el quart es basa en el Nou i representa un cant d'esperança. Encara quedava alguna cosa d'aquell jovenet entusiasta que havia trucat a la porta dels Schumann.

La producció liederista va acompanyar Brahms tota la seva vida i va assolir moments de veritable comunió entre música i poesia, sense oblidar la seva facilitat per produir melodies encisadores i una certa tendència a la introspecció. Les obres del segon bloc dedicat al d'Hamburg pertanyen a cicles de títol curiosament pràctic (*Vier Gesänge, Fünf Gesänge, Fünf Lieder, Sechs Lieder* i *Neun Lieder und Gesänge*) i, tot i que tracten temes diferents (els sentiments ocults a *Ceheimnis*, la desesperança a *Verzagen*, la resignació davant la mort a *Auf dem Kirchhofe*, la celebració de la natura a *Lerchengesang*, la devoció amorosa a *Wie bist du meine Königin*, la serenitat de la nit a *Mondenschein* o la tensió dramàtica d'una situació trepidant a *Entführung*), ens remeten als referents romàntics i mantenen el segell Brahms, a mig camí entre la sensibilitat clàssica i l'abrandament.

Sis anys abans d'escriure els *Vier ernste Gesänge*, Brahms havia conegut un director emergent amb ambicions d'esdevenir compositor. L'encontre havia tingut lloc a l'òpera de Budapest després d'un *Don Giovanni* que havia deixat meravellat el veterà músic. Brahms era un oient exigent que afirmava que preferia llegir la partitura perquè cap interpretació el satisfia... fins que va arribar Mahler. Tanmateix, d'aquella ocasió no en sortiria una reedició de la relació mentor-protegit que havia unit Brahms amb Schumann, ja que Brahms mai va valorar les composicions de Mahler i aquest, ebri de modernitat i wagnerianisme, considerava Brahms poc més que una antigalla. No obstant això, tenien passions en comú, com l'ineludible Beethoven i l'amor per la tradició popular del seu país.

Gustav Mahler, amb un peu ancorat a la tradició, però la mirada posada al futur ("Escriu per a la posteritat. La meua música no s'entendrà fins d'aquí a cinquanta anys"), va trobar en *Des Knaben Wunderhorn* un fil conductor per al seu corpus i un terreny fèrtil on buscar inspiració: històries amoroses, contes populars, rondalles sobre fantasmes... El músic va utilitzar el recull com a base per als seus propis textos (*Lieder eines fahrenden Gesellen*) i com a motiu de creació creuada, doncs les seves cançons li van suggerir motius que va desenvolupar en les seves simfonies i d'aquestes en van sortir autèntiques obres mestres del *lied*. La producció de Mahler no s'entén sense l'inusual i una mica caòtica barreja de sarcasme, alegria, paròdia, elements sobrenaturals, amor per la terra alemanya, llum i ombres del recull. De fet, malgrat que la seva postura en la "Guerra dels romàntics" (entre els progressistes partidaris de Wagner i Liszt i els conservadors del cercle de Brahms) era clara, mai va voler renunciar a aquest vincle amb la tradició centenària de la seva pàtria.

Dos músics que simbolitzen la continuïtat i, alhora, el trencament. Si Brahms recollia l'herència romàntica dels colossos Schumann i tenia presents les formes antigues, Mahler portava l'harmonia al límit d'allò que es creia possible i avançava l'avantguarda. Si l'històric *Wunderhorn* va representar un veritable corn de l'abundància per a Mahler, els *Vier ernste Gesänge* van posar el punt final simbòlic al món de Brahms (fins i tot es van programar en diferents localitats quan va morir, com si ell mateix s'hagués escrit un rèquiem). I així la roda va continuar girant i la torxa de la música alemanya va passar de mà en mà una generació més.

Andrè Schuen, baríton

© Silvia Pujalte

Originari del Tirol del Sud (Itàlia), va créixer parlant tres llengües (ladí, italià i alemany), una versatilitat que es reflecteix en el seu repertori. Tot i que va començar estudiant violoncel, va estudiar posteriorment cant al Mozarteum de Salzburg amb Horiana Branisteanu i Wolfgang Holzmair, graduant-se el 2010. Des de llavors fins el 2014 va formar part de l'Òpera de Graz. Amb el seu company de lied Daniel Heide, se'l pot escoltar en auditoris com el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiade, la Schubertiada, el Prinzregententheater de Munic, el Concertgebouw d'Amsterdam o el Konzerthaus de Viena. Els seus papers d'òpera inclouen Guglielmo (*Così fan tutte*), Figaro i el Comte d'Almaviva (*Les noces de Figaro*), *Don Giovanni*, *Ievgueni Oneguïu* o Wolfram (*Tannhäuser*). Des de 2021 és artista en exclusiva per a Deutsche Grammophon. El seu enregistrament de *Schwanengesang* (novembre 2022) va guanyar un premi Opus Klassik.

Aquest és el vuitè concert d'Andrè Schuen a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

Daniel Heide, piano

© Cuido Werner

És un dels pianistes acompanyants i de cambra més sol·licitats de la seva generació, que ofereix concerts per tota Europa i Àsia des de la seva graduació a la Hochschule für Musik "Franz Liszt" de Weimar. Entre els seus cantants habituals hi ha Andrè Schuen, Christoph Prégardien, Roman Trekel, Katharina Konradi i Konstantin Krimmel. En el terreny de la música de cambra ha fet concerts amb solistes com Tabea Zimmermann, Antje Weithaas, Wolfgang Emanuel Schmidt o Konstanze von Gutzeit. El seu CD "Poèmes" amb la mezzosoprano Stella Doufexis, amb cançons de Claude Debussy, va rebre el Premi de la Crítica Discogràfica Alemanya 2015 i des de llavors els seus enregistraments han rebut diversos premis, entre ells un ECHO Klassik 2016 o dos Opus Klassik, el 2019 i el 2022, amb Andrè Schuen. Des del 2011 dirigeix el cicle de concerts "Der Lyrische Salon" a Weimar.

Aquest és el setzè concert de Daniel Heide a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat
de Catalunya

Organitzat per

Associació
Franz Schubert

Agraïm la seva col·laboració als Amics de la Schubertiada: Jordi Roch (President d'honor) · Pere Armadàs · Josefina Bas · Manel Bertran · Jorge Binaghi · Jaume Braut · Manuel Capdevila · Susanna Capdevila · Rosa Maria Cullell · Carlos Cusi · Carmen de Robert · Alba Espargaró · Joan Esquirol · Xavier Goicoechea · Jaume Craell · Clòria Cutiérrez · Pilar Maier · Fernando Marín · Giovanni Melillo · Joan Ocaña · Maria Teresa Ollé · Josep Maria Plantada · Clòria Renom · Gràcia Rodríguez-Illescas · Manuel Terrazo

24/25

28.10.24 PALAU DE LA MÚSICA
**Setena de Mahler i
Lisa Batiashvili**

04.12.24 PALAU DE LA MÚSICA
**Carmina Burana i
Orfeo Donostiarra**

11.12.24 PALAU DE LA MÚSICA
**Händel: Música aquàtica &
Reials focs d'artifici**

23.01.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Rèquiem de Mozart
Bach Collegium Japan**

02.02.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Els 12 violoncel·listes de la
Filharmònica de Berlín**

13.02.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Midori i La consagració
de la primavera**

06.03.25 PALAU DE LA MÚSICA
Evgeni Kissin

03.04.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Serena Sáenz
Pablo Sainz-Villegas**

29.04.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Patricia Kopatchinskaja
& Friends**

10.05.25 GRAN TEATRE DEL LICEU
11.05.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Gustavo Dudamel
London Symphony Orchestra**

bcnclassics.cat
Tel 93 342 61 75

Schubertiada
Vilabertran

Divendres 23 d'agost de 2024
20:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

Andrè Schuen, baríton
Daniel Heide, piano

JOHANNES BRAHMS
(1833 — 1897)

Vier ernste Gesänge

Eclesiastès, 3, 19-22

Denn es gehet dem Menschen

Denn es gehet dem Menschen wie dem Vieh;
wie dies stirbt, so stirbt er auch;
und haben alle einerlei Odem;
und der Mensch hat nichts mehr denn das
Vieh:
denn es ist alles eitel.

Es fährt alles an einen Ort;
es ist alles von Staub gemacht,
und wird wieder zu Staub.

Wer weiß, ob der Geist des Menschen aufwärts
fahre,
und der Odem des Viehes
unterwärts unter die Erde fahre?

Darum sahe ich, daß nichts bessers ist,
denn daß der Mensch fröhlich sei in seiner
Arbeit,
denn das ist sein Teil.
Denn wer will ihn dahin bringen, daß er sehe,
was nach ihm geschehen wird?

Quatre cants seriosos

Perquè els passa als homes

Perquè els passa als homes com als bous,
tal com aquests moren, també moren aquells;
i tots tenim un mateix alè;
i l'home no té res de més que el
bou:
car tot és vanitat.

Tot va a un mateix indret;
tot està fet de pols
i tornarà a la pols.

Qui sap si l'esperit de l'home s'eleva cap
amunt,
i l'alè del bou
baixa a sota terra?

Per això he vist que no hi ha res millor
per a l'home que alegrar-se amb el seu
treball;
car aquesta és la seva part.
Perquè qui el portarà després
a veure el que succeirà després d'ell?

Eclesiastès, 4, 1-3

Ich wandte mich

Ich wandte mich und sahe an alle,
die Unrecht leiden unter der Sonne;
Und siehe, da waren Tränen derer,
Die Unrecht litten und hatten keinen
Tröster,
Und die ihnen Unrecht täten, waren zu
mächtig,
Daß sie keinen Tröster haben konnten.

Da lobte ich die Toten, die schon gestorben
waren
Mehr als die Lebendigen, die noch das Leben
hatten;
Und der noch nicht ist, ist besser, als
alle beide,
Und des Bösen nicht inne wird,
das unter der Sonne geschieht.

Eclesiàstic, 41, 1-4

O Tod, wie bitter bist du

O Tod, wie bitter bist du,
Wenn an dich gedenket ein Mensch,
Der gute Tage und genug hat
Und ohne Sorge lebet;
Und dem es wohl geht in allen Dingen
Und noch wohl essen mag!

O Tod, wie wohl tust du dem Dürftigen,
Der da schwach und alt ist,
Der in allen Sorgen steckt,
Und nichts Bessers zu hoffen,
Noch zu erwarten hat!

Em vaig girar i vaig mirar a tots

Em vaig girar i vaig mirar a tots
els que pateixen d'injustícia sota el sol;
i mireu, hi havia llàgrimes, les d'aquells
que pateixen d'injustícia sense que ningú els
consoli,
i els que els fan la injustícia són massa
poderosos,
per a poder tenir qui els consoli.

I vaig lloar els morts, els que ja havien
expirat,
més que els vivents, que encara tenien
vida;
i el que encara no ha nascut, és millor que els
altres dos,
perquè no el posseeix el mal
que regna sota el sol.

Oh mort, que n'ets d'amargant

Oh mort, que n'ets d'amargant
quan pensa en tu un home
que ha tingut molts bons dies
i ha viscut sense destrets!
I al qual tot li va bé
i encara pot fruit del menjar!

Oh mort, que n'ets de dolça per al necessitat,
que és vell i xacrós,
que està ple de destrets,
i no espera res millor
ni ho pot esperar.

Corintis I, 13, 1-3

Wenn ich mit Menschen und mit Engelszungen redete

Wenn ich mit Menschen - und mit
Engelzungen redete,
und hätte der Liebe nicht,
so wär ich ein tönend Erz,
oder eine klingende Schelle.

Und wenn ich weissagen könnte
und wüßte alle Geheimnisse und alle
Erkenntnis,
und hätte allen Glauben,
also, daß ich Berge versetzte,
und hätte der Liebe nicht,
so wäre ich nichts.

Und wenn ich alle meine Habe den Armen
gäbe,
und ließe meinen Leib brennen
und hätte der Liebe nicht,
so wäre mir's nichts nütze.

Wir sehen jetzt durch einen Spiegel in einem
dunklen Wort,
dann aber von Angesicht zu Angesichte.
Jetzt erkenne ich's stückweise;
dann aber werde ichs erkennen,
gleichwie ich erkannt bin.

Nun aber bleibt Glaube, Hoffnung, Liebe,
diese drei;
aber die Liebe ist die größte unter ihnen.

Si jo parlés llengües humanes i angèliques

Si jo parlés llengües humanes
i angèliques,
i no tingué amor,
seria com un metall que ressona
o uns címbals que retrunyen.

I si jo arribés a ésser molt savi
i sabés tots els secrets i totes les
ciències
i tingué tota la fe
que mou les muntanyes,
i no tingué amor,
no seria res.

I si donés als pobres tots els meus
béns,
i deixés cremar el meu cos
i no tingué amor,
de res em serviria.

Ara veiem a través d'un mirall unes
paraules obscures,
però llavors ens veurem cara a cara.
Ara ho sé en part,
però llavors sabré
tal com soc conegut.

Ara em queden la fe, l'esperança i l'amor,
totes tres:
però l'amor és el més gran entre elles.

GUSTAV MAHLER

(1860 — 1911)

Anònim

Revelge

Des Morgens zwischen drein und vieren,
Da müssen wir Soldaten marschieren
Das Gäßlein auf und ab;
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Mein Schätzel sieht herab.

“Ach, Bruder, jetzt bin ich geschossen,
Die Kugel hat mich schwer getroffen,
Trag mich in mein Quartier,
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Es ist nicht weit von hier.”

“Ach, Bruder, ich kann dich nicht tragen,
Die Feinde haben uns geschlagen,
Helf dir der liebe Gott;
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Ich muß marschieren in Tod.”

“Ach, Brüder! ihr geht ja vorüber,
Als wär es mit mir schon vorüber,
Ihr Lumpenfeind seid da;
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Ihr tretet mir zu nah.

Ich muß wohl meine Trommel rühren,
Sonst werde ich mich ganz verlieren;
Die Brüder dick gesäet,
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Sie liegen wie gemäht.”

Er schlägt die Trommel auf und nieder,
Er wecket seine stillen Brüder,
Sie schlagen ihren Feind,
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Ein Schrecken schlägt den Feind.

Diana

De tres a quatre del matí
hem de desfilars els soldats
amunt i avall pel carreró;
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
el meu tresor m'està mirant.

“Ai, germà, ara m'han disparat,
la bala m'ha ferit greument,
porta'm al quarter!,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
no és lluny d'ací.”

“Ai, germà, no et puc portar,
l'enemic ens ha vençut,
que el bon Déu t'ajudi!,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
haig de desfilars cap a la mort!”

“Ai, germans, tots passeu de llarg,
com si ja fos mort,
sou uns brètols,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
passeu massa a prop meu!

Haig de redoblar el meu tambor,
o estaré perdut per sempre més;
els germans, molt esgotats,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
jeuen com l'herba segada.”

Toca el tambor amunt i avall
i desperta els silenciosos germans,
que ataquen a l'enemic
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
i l'enemic fuig espantat.

Er schlägt die Trommel auf und nieder,
Sie sind vorm Nachtquartier schön wieder,
Ins Gläslein hell hinaus,
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Sie ziehn vor Schätzels Haus.

Da stehen morgens die Gebeine
In Reih und Glied wie Leichensteine,
Die Trommel steht voran,
Tralali, Tralalei, Tralalera,
Daß sie ihn sehen kann.

Anònim

Wo die schönen Trompeten blasen

Wer ist denn draußen und wer klopfet an,
Der mich so leise, so leise wecken kann?
Das ist der Herzallerliebste dein,
Steh auf und laß mich zu dir ein!

Was soll ich hier nun länger stehn?
Ich seh die Morgenröt aufgehn,
Die Morgenröt, zwei helle Stern,
Bei meinem Schatz, da wär ich gern,
bei meiner Herzallerliebsten.

Das Mädchen stand auf und ließ ihn ein;
Sie heißt ihn auch willkommen sein.
Willkommen, lieber Knabe mein,
So lang hast du gestanden!

Sie reicht ihm auch die schneeweiße Hand.
Von ferne sang die Nachtigall
Das Mädchen fing zu weinen an.

Ach weine nicht, du Liebste mein,
Aufs Jahr sollst du mein eigen sein.
Mein Eigen sollst du werden gewiß,
Wie's keine sonst auf Erden ist.
O Lieb auf grüner Erden.

Ich zieh in Krieg auf grüner Heid,
Die grüne Heide, die ist so weit.
Allwo dort die schönen Trompeten blasen,
Da ist mein Haus, von grünem Rasen.

Toca el tambor amunt i avall,
ja tornen a ser al quarter de nit,
en el carreró ben illuminat,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
passen davant la casa de l'estimada.

Al matí hi ha allà els ossos,
els membres arrengrerats com làpides,
al davant hi ha el tambor,
tra-la-li, tra-la-lai, tra-la-lera,
perquè ella el pugui veure.

On sonen les belles trompetes

Qui hi ha a fora, que ha trucat a la porta
i m'ha despertat tan dolçament?
És l'estimat del teu cor,
lleva't i deixa'm entrar!

Per què m'haig d'esperar més aquí?
Veig com arriba l'aurora rogent,
l'aurora rogent i dos brillants estels.
Que feliç seria amb l'estimada,
amb l'estimada del meu cor!

La noia s'aixecà i el feu entrar,
i li donà la benvinguda:
Benvingut, noi estimat,
has trigat molt!

I li donà la mà, blanca com la neu;
el rossinyol cantà en la llunyania,
i la noia començà a plorar.

Ah, no ploris, estimada,
abans d'un any estaràs amb mi.
Segur que seràs meva,
no n'hi ha d'altra en tota la verda terra!
Oh, estimada, en tota la verda terra!

Ara me'n vaig a la guerra, cap als verds prats,
uns prats verds que estan molt lluny.
Allà on sonen les belles trompetes,
allà serà la meva casa, d'herba verda.

Anònim

Lied des Verfolgten im Turm

Der Gefangene:

Die Gedanken sind frei,
Wer kann sie erraten;
Sie rauschen vorbei
Wie nächtliche Schatten.
Kein Mensch kann sie wissen,
Kein Jäger sie schießen;
Es bleibet dabei,
Die Gedanken sind frei.

Das Mädchen:

Im Sommer ist gut lustig sein,
Auf hohen, wilden Heiden,
Dort findet man grün Plätzelein,
Mein herzverliebttes Schätzelein,
Von dir mag ich nicht scheiden.

Der Gefangene:

Und sperrt man mich ein
Im finstere Kerker,
Dies alles sind nur
Vergebliche Werke;
Denn meine Gedanken
Zerreißen die Schranken
Und Mauern entzwei,
Die Gedanken sind frei.

Das Mädchen:

Im Sommer ist gut lustig sein,
Auf hohen, wilden Bergen;
Man ist da ewig ganz allein,
Auf hohen, wilden Bergen;
Man hört da gar kein Kindergeschrei,
Die Luft mag einem da werden.

Cançó del presoner en la torre

El presoner:

Els pensaments són lliures.
qui els pot endevinar?
Passen murmurant
com ombres nocturnes.
Cap home els pot conèixer,
cap caçador els hi pot disparar;
i així ha de ser,
els pensaments són lliures.

La noia:

A l'estiu és bo sentir-se alegre
en els prats, alts i salvatges.
Hi ha allà indrets molt verds.
Estimat tresor del meu cor,
no em vull separar de tu.

El presoner:

Encara que em tanquin
en la cella més obscura,
serà una cosa
del tot inútil.
Car els pensaments
traspassen les barreres
i els murs.
Els pensaments són lliures.

La noia:

A l'estiu és bo sentir-se alegre
en les muntanyes, altes i salvatges.
Una està allà sempre sola,
en les muntanyes, altes i salvatges
no se sent cap cridòria d'infants,
i l'aire t'invita a restar-hi.

Der Gefangene:

So seis wie es will,
Und wenn es sich schicket,
Nur alles sei in der Stille,
Mein Wunsch und Begehren,
Niemand kann's wehren;
Es bleibt dabei,
Die Gedanken sind frei.

Das Mädchen:

Mein Schatz, du singst so fröhlich hier,
Wies Vögelein in Grase;
Ich steh so traurig bei Kerkertür,
Wär ich doch tot, wär ich bei dir,
Ach muß ich immer denn klagen?

Der Gefangene:

Und weil du so klagst,
Der Lieb ich entsage,
Und ist es gewagt,
So kann mich nichts plagen,
So kann ich im Herzen
Stets lachen und scherzen.
Es bleibt dabei,
Die Gedanken sind frei.

El presoner:

Sigui com sigui,
i passi el que passi,
estaré sempre tranquil;
els meus anhels i afanys
ningú no em podrà prohibir mai.
I així ha de ser:
els pensaments són lliures.

La noia:

Estimat, cantes aquí tan content
com els ocellets del camp,
mentre jo estic trista a la porta de la presó.
Voldria ésser morta, o estar amb tu!
Ai, m'hauré de lamentar per sempre més!

El presoner:

Ja que tu ets planys,
renuncio a l'amor.
És arriscat,
però així no em podrà turmentar,
així el meu cor podrà sempre
riure i folgar.
I així ha de ser:
els pensaments són lliures.

GUSTAV MAHLER

Anònim

Der Schildwache Nachtlied

“Ich kann und mag nicht fröhlich sein,
Wenn alle Leute schlafen,
So muß ich wachen,
Muß traurig sein.”

“Liebe Knabe, du mußt nicht traurig sein,
Will deiner warten,
Im Rosengarten,
Im grünen Klee.”

“Zum grünen Klee, da geh ich nicht,
zum Waffengarten
Voll Helleparten
Bin ich gestellt.”

“Stehst du im Feld, so helf dir Gott!
An Gottes Segen
Ist alles gelegen,
Wer's glauben tut.”

“Wer's glauben tut, ist weit davon,
Er ist ein König,
Er ist ein Kaiser,
Er führt den Krieg.”

Halt! Wer da? Rund!
Bleib mir vom Leib!
Wer sang es hier? Wer sang zur Stund'?
Verlorne Feldwacht
Sang es um Mitternacht.
Mitternacht! Mitternacht! Feldwacht!

Cançó nocturna del sentinella

“No puc ni vull estar content.
Mentre tothom dorm,
jo haig de vetllar,
i això m'entristeix.”

“Ai, noi, no estiguis trist,
T'esperaré
en el roserar
entre els trèvols verds.”

“Als trèvols verds no hi aniré,
estic destinat
al jardí, de guàrdia,
entre les alabardes.”

“En el camp de batalla, Déu t'ajudi!
En les mans de Déu
està tot confiat,
per a aquell que hi creu.”

“Per a aquell que hi creu, està molt lluny,
és un rei,
o és un emperador,
qui dirigeix la guerra.”

Alto! Qui hi ha? La ronda!
Allunya-te'n!
Qui cantava aquí? Qui cantava ara?
Un sentinella perdut
cantava a mitjanit:
mitjanit! Mitjanit! Sentinella!

Anònim

Rheinlegendchen

Bald gras ich am Neckar,
Bald gras ich am Rhein,
Bald hab ich ein Schätzel,
Bald bin ich allein.

Was hilft mir das Grasen,
Wenn d'Sichel nicht schneidt,
Was hilft mir ein Schätzel,
Wenn's bei mir nicht bleibt.

So soll ich denn grasen
Am Neckar, am Rhein,
So werf ich mein goldenes
Ringlein hinein.

Es fließet im Neckar
Und fließet im Rhein,
Soll schwimmen hinunter
Ins Meer tief hinein.

Und schwimmt es das Ringlein,
So frisst es ein Fisch,
Das Fischlein soll kommen
Aufs Königs sein Tisch.

Der König tät fragen,
Wems Ringlein sollt sein?
Da tät mein Schatz sagen,
Das Ringlein g'hört mein.

Mein Schätzlein tät springen,
Berg auf und Berg ein,
Tät mir wiedrum bringen
Das Goldringlein fein.

Kannst grasen am Neckar,
Kannst grasen am Rhein,
Wirf du mir nur immer
Dein Ringlein hinein.

Petita llegenda del Rin

Aviat segaré prop del Neckar,
aviat segaré prop del Rin,
aviat tindrè una estimada,
aviat em quedaré sol.

De què em servirà segar,
si la falç no talla?
De què em servirà una estimada,
si no resta amb mi?

Si haig de segar,
en el Neckar o en el Rin,
llavors hi tiraré
el meu anellet daurat.

Se l'emporti el Neckar
o se l'emporti el Rin,
surarà cap avall,
no cap al fons del mar.

I mentre l'anellet neda,
se'l menjarà un peix.
I aquest peix arribarà
al plat del rei.

I el rei preguntarà:
De qui deu ser aquest anellet?
I dirà la meva estimada:
Aquest anellet és meu.

La meva estimada anirà saltant
amunt i avall per les muntanyes,
per tornar-me a donar
el bell anellet daurat.

Ja pots segar prop del Neckar,
ja pots segar prop del Rin,
però no deixis de tirar-hi
el teu anellet daurat!

Anònim

Zu Straßburg auf der Schanz

Zu Strassburg auf der Schanz,
Da ging mein Trauern an!
Das Alphorn hört' ich drüben wohl anstimmen,
In's Vaterland musst' ich hinüber schwimmen,
Das ging ja nicht an!

Ein' Stund' in der Nacht
Sie haben mich gebracht;
Sie führten mich gleich vor des Hauptmann's
Haus!
Ach Gott! Sie fischten mich im Stromme aus!
Mit mir ist es aus!

Früh morgens um zehn Uhr
Stellt man mich vor's Regiment!
Ich soll da bitten um Pardon, um Pardon!
Und ich bekomm' doch meinen Lohn!
Das weiss ich schon!

Ihr Brüder all' zumal,
Heut' seht ihr mich zum letzten mal!
Der Hirtenbub' ist nur schuld daran!
Das Alphorn hat mir's angethan!
Das klag' ich an.

Anònim

Urlicht

O Röschen rot!
Der Mensch liegt in grösster Not,
Der Mensch liegt in grösster Pein,
Je lieber möcht ich im Himmel sein.
Da kam ich auf einen breiten Weg,
Da kam ein Engellein und wollt mich abweisen,
Ach nein ich liess mich nicht abweisen.
Ich bin von Gott und will wieder zu Gott,
Der liebe Gott wird mir ein Lichtchen geben,
Wird leuchten mir bis an das ewig selig Leben.

En el campament d'Estrasburg

En el campament d'Estrasburg
començà la meva aflicció;
vaig sentir sonar allà la trompa dels Alps,
i vaig haver de nedar cap a la mare pàtria,
i no pogué ser.

En un moment de la nit
em varen agafar;
em portaren just davant la casa del
capità,
ai, Déu meu, em pescaren del corrent,
tot s'ha acabat per a mi.

A les deu del matí
em col·loquen davant del regiment;
els haig de demanar perdó,
i rebré la meva recompensa,
això ja ho sé.

Tots vosaltres, germans,
em veieu avui per última vegada;
la culpa és del pastoret,
la causant és la trompa dels Alps,
i a ella l'acuso.

Llum primigènia

Oh, petita rosa vermella!
L'home es troba en la misèria més gran,
l'home es troba en la pena més profunda,
m'agradaria molt estar en el cel.
He recorregut un llarg camí,
i ara un àngel em vol rebutjar;
ah, no, no em deixaré rebutjar,
jo vinc de Déu i vull tornar a Déu,
el bon Déu m'il·luminarà,
m'il·luminarà fins a la benaurada vida eterna.

JOHANNES BRAHMS

Karl August Candidus (1817 — 1872)

Geheimnis

O Frühlingsabenddämmerung!
O laues, lindes Weh'n,
Ihr Blütenbäume, sprecht, was tut
Ihr so zusammensteh'n?

Vertraut ihr das Geheimnis euch
Von uns'rer Liebe süß?
Was flüstert ihr ein ander zu
Von uns'rer Liebe süß?

Karl von Lemcke (1831 — 1913)

Verzagen

Ich sitz' am Strande der rauschenden See
Und suche dort nach Ruh';
Ich schaue dem Treiben der Wogen
Mit dumpfer Ergebung zu.

Die Wogen rauschen zum Strande hin,
Sie schäumen und vergehn,
Die Wolken, die Winde darüber,
Die kommen und verwehn.

Du ungestümes Herz sei still
Und gib dich doch zur Ruh';
Du sollst mit Winden und Wogen
Dich trösten, – was weinst du?

Secret

Oh, capvespre primavera!
Hàlit tebi i suau!
Digueu-me, arbres florits,
què feu tan agrupats?

Us confieu el secret
del nostre dolç amor?
Què murmureu entre vosaltres,
és sobre el nostre dolç amor?

Descoratjament

M'assec a la vora del mar murmurador
amb desig de repòs,
i contemplo el vaivé de les ones
amb apàtica resignació.

Les ones s'apropen, remoroses, a la platja,
s'encrespen i es desfan,
com arriben i se'n van, més amunt d'elles,
els núvols i els vents.

Cor impetuós,
estigues callat i reposa,
t'hauries de consolar amb els vents
i les onades, per què plores?

Detlev von Liliencron (1844 — 1909)

Auf dem Kirchhofe

Der Tag ging regenschwer und sturmbewegt,
Ich war an manch vergessenem Grab gewesen,
Verwittert Stein und Kreuz, die Kränze alt,
Die Namen überwachsen, kaum zu lesen.

Der Tag ging sturmbewegt und regenschwer,
Auf allen Gräbern fror das Wort: Gewesen.
Wie sturместot die Särge schlummerten,
Auf allen Gräbern taute still:
Genesen.

Karl August Candidus (1817 — 1872)

Lerchengesang

Ätherische ferne Stimmen,
Der Lerchen himmlische Grüße,
Wie regt ihr mir so süße
Die Brust, ihr lieblichen Stimmen!

Ich schließe leis mein Auge,
Da ziehn Erinnerungen
In sanften Dämmerungen,
Durchweht vom Frühlingshauche.

Mohammad Xamsoddín Hafez (1315-1389)
Versió alemanya de Georg Friedrich Daumer
(1800 — 1875)

Wie bist du meine Königin

Wie bist du, meine Königin,
Durch sanfte Güte wonnevoll!
Du lächle nur—Lenzdüfte wehn
Durch mein Gemüte wonnevoll!

Frisch aufgeblühter Rosen Glanz
Vergleich ich ihn dem deinigen?
Ach, über alles was da blüht,
Ist deine Blüte, wonnevoll!

En el cementiri

El dia fou molt plujós i turbulent,
jo estava entre diverses tombes oblidades,
làpides i creus gastades, corones velles,
i els noms gravats amb prou feina llegibles.

El dia fou molt plujós i turbulent,
en totes les tombes es gelava el mot: “fou”.
Com tempestes mortes dormien els taüts,
en totes les tombes la rosada deia en silenci:
“guarit”!

Cant de l'alosa

Llunyanes i etèries veus,
saluts celestials de l'alosa,
amb quina dolçor commoveu el meu cor,
gracioses veus!

Tanco lentament els meus ulls,
i m'envaeixen els records
en el dolç capvespre
alenat per un bleix de primavera.

Que deliciosa ets, reina meva

Que deliciosa ets, reina meva,
amb la teva dolça bondat!
Només somrius, i ja alenen brises primaverals
que omplen de delícies la meva ànima!

L'esplendor de les roses acabades de florir,
la podria comparar amb la teva?
Ah, més que tot el que floreix
és deliciosa la teva florida!

Durch tote Wüsten wandle hin,
Und grüne Schatten breiten sich,
Ob fürchterliche Schwüle dort
Ohn Ende brüte, wonnevoll.

Laß mich vergehn in deinem Arm!
Es ist in ihm ja selbst der Tod,
Ob auch die herbste Todesqual
Die Brust durchwüte, wonnevoll.

Heinrich Heine (1797 — 1856)

Mondenschein

Nacht liegt auf den fremden Wegen,
Krankes Herz und müde Glieder,—
Ach, da fließt, wie stiller Segen,
Süßer Mond, dein Licht hernieder;

Süßer Mond, mit deinen Strahlen
Scheuchest du das nächtge Grauen;
Es zerrinnen meine Qualen
Und die Augen übertauen.

Willibald Alexis (1798 — 1871)

Entführung

O Lady Judith, spröder Schatz,
Drückt dich zu fest mein Arm?
Je zwei zu Pferd haben schlechten Platz,
Und Winternacht weht nicht warm.

Hart ist der Sitz und knapp und schmal,
Und kalt mein Kleid von Erz,
Doch kälter und härter als Sattel und Stahl
War gegen mich dein Herz.

Sechs Nächte lag ich in Sumpf und Moor
Und hab' um dich gewacht,
Doch weicher, bei Sankt Görg ich's schwor,
Schlaf' ich die siebente Nacht!

Si camino per pelats deserts,
amb calor terrible i sufocant,
s'estenen verdes ombres
portant delícies sense fi.

Deixa'm morir en els teus braços!
Car àdhuc en la mort,
els més amargs sofriments
que m'omplissin el pit, serien deliciosos!

Clar de lluna

La nit s'estén sobre camins estrangers,
cor malalt i cames cansades...
Ah, dolça lluna, la teva llum
m'arriba com una benedicció!

Dolça lluna, amb els teus raigs
espantes les angoixes de la nit,
allunyes les meves penes,
i la rosada humiteja els meus ulls.

Rapte

Oh, Lady Judith, fràgil tresor,
t'estreny massa fort el meu braç?
Tots dos sobre un cavall, tenim poc espai,
i no és càlida la nit d'hivern.

El seient és dur, i estret, i ajustat,
i fred el meu vestit de bronze,
però més fred i dur que la sella i el metall
era el teu cor per a mi.

Sis nits he jagut en pantans i aiguamolls
mentre et vigilava,
però vaig jurar per Sant Jordi
que dormiria la setena nit!

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 21 al 29 de juny 2025
del 23 al 31 d'agost

HOHENEMS

del 26 d'abril al 4 de maig 2025
del 10 al 14 de juliol / de l'1 al 5 d'octubre

Nr. 50

Recitals de Lied - Recitals de Piano - Concerts de Cambra

Magda Amara, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Kit Armstrong, Andreas Bauer Kanabas, Belcea Quartet, Guillaume Bellom, Ian Bostridge, Ammiel Bushakevitz, Gautier Capuçon, Renaud Capuçon, Helmut Deutsch, Daniel Dodds, Anton Doppelbauer, Julius Drake, The Erlkings, Till Fellner, David Fray, Michael Gees, Geister Duo, Christian Gerhaher, Boris Giltburg, Goldmund Quartett, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Raphaela Gromes, Mark Gruber, Clemens Hagen, Julia Hagen, Veronika Hagen, Hagen Quartett, Viviane Hagner, Marc-André Hamelin, Samuel Hasselhorn, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Franziska Hölscher, Liviu Holender, Gerold Huber, Andrei Ionita, Victor Julien-Lafferrière, Lucas und Arthur Jussen, Christiane Karg, Suyoen Kim, Julia Kleiter, Felix Klieser, Katharina Konradi, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adam Laloum, Adrien La Marca, Lukas Lemcke, Leonkoro Quartett, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Sophie Lücke, Katja Maderer, Mandelring Quartett, Sebastian Manz, Malcolm Martineau, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Ludwig Mittelhammer, Catriona Morison, Fabian Müller, Patrizia Nolz, Novo Quartet, Pavel Haas Quartett, Francesco Piemontesi, Theo Plath, Christoph Prégardien, Julian Prégardien, Quatuor Ebène, Quatuor Modigliani, Sophie Rennert, Lukas Rommelspacher, Pauline Sachse, Fatma Said, Nemorino Scheliga, André Schuen, Schumann Quartett, Simply Quartet, Sitkovetsky Trio, Lukas Sternath, Yaara Tal & Andreas Groethuysen, Dominik Wagner, Amadeus von Wiesensee, Noa Wildschut, William Youn, Paul Zientara

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria
Tel +43/(0)5576/72091, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at